

Delegacija
Evropske
komisije u
BiH

EU Newsletter

DECEMBAR | 2007.

U ovom broju donosimo:

- Govori
- Bh. prekretnice na putu za Evropu
- PREGLED – ACQUIS COMMUNAUTAIRE
- Novogodišnja poruka ambasadora Kourkoulasa
- Koncert YSOSEE u Evropskom parlamentu
- Izveštaj o napretku za 2007. godinu
- Provedba novog konsenzusa o proširenju
- Prevedene nove publikacije
- Primopredaja dužnosti u EUFOR-u
- Reorganizacija sudova za prekršaje
- “SDH” mreža elektronski povezuje policijske snage i sudove
- REGIONALNE PERSPEKTIVE – Ceremonija dodjele ERMA diploma
- Evropska nagrada za mlade novinare

SPECIJALNO IZDANJE

PARAFIRANJE SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU

Bosna i Hercegovina na putu ka Evropi

Parafiranje Sporazuma o st

Parafiranje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

Olli Rehn, evropski komesar za proširenje i gosp. Nikola Špirić, predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, parafirali su u Sarajevu 4. decembra 2007. godine Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Ovo je prvi ugovorni odnos između Evropske unije i Bosne i Hercegovine, i ključni korak ka budućem članstvu u Uniji.

Članovi Predsjedništva BiH – gosp. Željko Komšić, gosp. Nebojša Radmanović i gosp. Haris Silajdžić – zajedno sa gosp. Miroslavom Lajčakom, visokim predstavnikom i specijalnim predstavnikom Evropske unije, prisustvovali su ceremoniji parafiranja.

Usljed loših vremenskih prilika na sarajevskom aerodromu, gosp. Javier Solana, visoki predstavnik Evropske unije za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku i gosp. Luis Amado, ministar vanjskih poslova Portugala (zemlja koja trenutno predsjedava Evropskom unijom) bili su, nažalost, spriječeni da prisustvuju ceremoniji, iako je njihov dolazak bio planiran. Njihove riječi podrške prenio je gosp. Lajčak i NJ. E. A. Boltelho de Sousa, ambasador Portugala u BiH.

Predstavnici vlade – ministri, članovi Parlamenta, entitetski premijer, lideri političkih partija i mnogi drugi, kao i predstavnici diplomatskog kora i međunarodnih organizacija, okupili su se na ovom istorijskom događaju.

Ambasador Dimitris Kourkoulas i znatan dio njegovog tima iz Delegacije takođe su bili prisutni, zajedno sa gosp. Osmanom Topčagićem i članovima njegovog osoblja iz Direkcije za evropske integracije, kako bi vidjeli prve plodove svojih dugotrajnih zalaganja na ovom polju.

Atmosfera je bila koliko ozbiljna toliko i srdačna. U jednom trenutku kada su stavljeni prvi parafi okupljeni gosti su se spontano digli na noge i počeli aplaudirati. Komesar Rehn i dr. Špirić reagovali su u skladu sa opštim raspoloženjem: nakon formalnog rukovanja koje je označilo kraj parafiranja, dr. Špirić se okrenuo publici i predstavnicima medija i pobjednički im pokazao palac prema gore dok je komesar Rehn ponosno zavrtio svojom olovkom u zraku.

Nakon parafiranja uslijedili su govori i konferencija za štampu.

Dr. Špirić je rekao da su građani BiH dugo čekali na ovaj prekrasni trenutak i da će, već od sutra, zemlja i njeni građani početi opštu transformaciju bh. društva, zbog toga što je SSP važan zadatak koji zahtijeva punu pažnju kako bi se prevazišli izazovi koji slijede. On je istakao svoje zadovoljstvo zbog činjenice što su lideri ove zemlje zamijenili svoje beskraje diskusije kompromisom, što je u skladu sa pravim evropskim duhom. On je istakao da BiH na konkretnim

primjerima mora dokazati da može preuzeti odgovornost i ispuniti zahtijevane zadatke, uključujući reformu policije, zakon o javnom radio-televizijskom sistemu, reformu javne uprave, punu saradnju sa Haškim tribunalom, ekonomske reforme itd. On je izjavio da BiH mora iskoristiti primjer Evrope kako bi se izgradilo takvo društvo, koje do sada nije imalo kapaciteta. Ali sada je ovoj zemlji data nada za bolju budućnost, pa se ova istorijska šansa ne smije propustiti.

Komesar Rehn je izrazio svoje zadovoljstvo što je ponovo u Sarajevu povodom tako važnog dana i što je u mogućnosti da parafira SSP, koji će donijeti konkretne prednosti građanima BiH, kao što su poboljšanje uslova za trgovinu i povećanje investicija. Ako bude proveden na odgovarajući način, SSP je prvi korak ka statusu zemlje kandidata. On je čestitao građanima BiH na njihovim ostvarenjima i političkim liderima što su se ponašali u istinskom evropskom duhu postizanja kompromisa kako bi prevazišli političku krizu. On je dodao da je ključno iskoristiti pozitivni razvoj situacije kako bi se okončao proces SSP-a i pripremio za buduće izazove na putu za Evropu. Ovaj dan je veliki evropski dan za BiH i jasan dokaz da Evropa želi da joj se ova zemlja pridruži čim bude spremna za to.

NJ. E. A. Boltelho de Sousa se pridružio čestitkama građanima BiH i njenim političkim liderima, dodajući da je njegova zemlja posebno sretna jer je prvi ugovorni sporazum između Evropske unije i BiH postignut tokom predsjedavanja Portugala. On je ponudio dalju i punu podršku kako bi se provele reforme koje su neophodne za dalju integraciju, i izrazio dobrodošlicu BiH u evropsku porodicu gdje ona sa pravom i pripada.

Gosp. Lajčak je istakao veliki simbolički značaj ovog dana nakon mjeseci paralize. Postignuti sporazum će osigurati bolje funkcionisanje Vijeća ministara i Parlamenta, a sporazum o daljem restrukturiranju policije pokazuje da je BiH u stanju da odgovori na izazove. BiH danas ima dobru priliku da dostigne svoje susjede – podrška koju nude različite institucije "EU porodice u BiH" (EUSR, EUFOR, EUPM, Delegacija EK) će se nastaviti kako bi se odgovorilo na izmijenjene okolnosti, ali posvećenost BiH i njenoj evropskoj budućnosti će ostati neizmijenjena. On je čestitao svima na uspjehu postignutom tog dana, i izrazio nadu da će se uskoro slaviti dalji uspjesi i dodao da to zavisi od same BiH.

Govor gospodina Olli Rehna

“Sretan sam što sam danas ponovo u Sarajevu na ovaj važan dan za evropsku budućnost Bosne i Hercegovine. Veliko mi je zadovoljstvo i čast parafirati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i Privremeni sporazum sa vašom zemljom.

Žao mi je zbog malih odgađanja današnje ceremonije. Odgađanje nije bilo zbog političkih razloga, nego je nastalo zbog lošeg vremena. Molim vas da kao znak posvećenosti EU Bosni i Hercegovini shvatite to što su ministar vanjskih poslova Portugala Luis Amado, čija zemlja trenutno predsjedava EU, i dr. Javier Solana, visoki predstavnik za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku EU, željeli biti danas ovdje sa nama. Nažalost, oni nisu mogli sletjeti u Sarajevo tako da su ovdje samo duhom, ali ne i lično. I Luis Amado i Javier Solana, svojim ohrabriranjem i podrškom, značajno su doprinijeli parafiranju SSP, jednako kao što su nas, u značajnoj mjeri, ohrabrile i države članice EU.

Zašto je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju važan? Prvo, on će donijeti konkretnu korist građanima Bosne i Hercegovine. On znači veću trgovinu i ekonomske mogućnosti, i bližu saradnju sa drugim evropskim zemljama u ključnim oblastima u okviru Evropske unije – na primjer u borbi protiv organizovanog kriminala i rješavanju međugraničnih problema o zaštiti okoline. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju je takođe početni korak ka statusu kandidata u Evropskoj uniji, dakako ako je odgovarajuće proveden. On doprinosi uspostavljanju stabilnog i predvidivog zakonskog okruženja za potencijalne investitore. Uvjeren sam da će kod potencijalnih investitora stvoriti osjećaj stabilizacije u porastu, a oni će gledati na vašu zemlju kao novo područje koje obećava i u na kojem oni mogu poslovati. Reforme koje promoviraju SSP će pomoći rastu ekonomije zemlje i tako doprinijeti kreiranju novih radnih mjesta. Zbog ovih razloga, želim od srca čestitati građanima i liderima Bosne i Hercegovine na ovom ostvarenju.

Posebno želim čestitati liderima Bosne i Hercegovine, zbog toga što su se ponašali u istinskom evropskom duhu kompromisa, te što su utrljali put za normalizaciju političke situacije i provedbu reforme policije.

Vi ste, kao lideri vaše zemlje, pokazali da “Kasandra nije bila u pravu” tj. oni koji su predviđjeli beskraju političku krizu ili čak i gore od toga. Umjesto toga, Bosna i Hercegovina je uspjela da izađe iz političkog ćorsokaka i napravi važan korak na svom putu prema evropskim integracijama. Bosna i Hercegovina treba i ona će postati gospodar svoje sudbine u okviru Evropske unije i evropskih integracija.

Želim se zahvaliti i Specijalnom predstavniku EU Miroslavu Lajčaku za njegov značajan doprinos ovom pozitivnom preokretu u političkom razvoju Bosne i Hercegovine.

Zato je, dragi prijatelji, važno iskoristiti ovaj pozitivni razvoj situacije, dovršiti posao vezan za SSP i pripremiti se za dalje izazove na evropskom putu. Ali danas je dan za slavlje, to je veliki evropski dan za Bosnu i Hercegovinu. Naše današnje prisustvo, naš zajednički rad u nekoliko proteklih sedmica, jasan je dokaz da Evropa želi da joj se pridružite onda kada budete spremni da to učinite.”

Obraćanje Miroslava Lajčaka u ime dr. Javiera Solane

Veoma mi je drago što sam svjedok stvarnog napretka Bosne i Hercegovine na njenom putu ka Evropskoj uniji.

Parafiranje sporazuma može djelovati kao stvar proceduralne prirode, ali ima veoma veliki simbolični značaj nakon višemjesečne političke paralize.

Sporazum o boljem funkcioniranju Vijeća ministara, djelotvornije procedure rada Parlamenta, te usaglašeni Akcioni plan za reformu policije pokazuju da je BiH sposobna rješavati vlastite probleme i prevazići poteškoće.

Ovo nagovještava dobru budućnost, ali još uvijek je mnogo posla koji treba uraditi. Ovo nije početak kraja. Ovo je, naime, kraj početka. Današnji događaj, međutim, pokazuje da ste sposobni i spremni uhvatiti se u koštac sa poteškoćama koje su pred vama.

U istom duhu, uvjeren sam da ćete bez odlaganja provesti Akcioni plan, te da ćete uskoro ispuniti uslove za zaključivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Zbog toga BiH ima dobru šansu da sustigne svoje susjede.

Ovo je stvarni prioritet za Bosnu i Hercegovinu. Ovo je vaša odgovornost, vaša prilika i naš zajednički cilj.

Naše prisustvo ovdje u BiH – političko, kroz prisustvo

specijalnog predstavnika EU i visokog predstavnika, vojno, kroz prisustvo snaga Evropske unije EUFOR ALTHEA, te civilno, kroz prisustvo Policijske misije EU (EUPM), Posmatračke misije EU (EUMM) i naravno Evropske komisije – postepeno se transformira u skladu sa napretkom koji ostvarujete. Ono što se ne mijenja jeste snažno opredijeljenje Evropske unije da podrži BiH i vašu evropsku budućnost.

Dozvolite mi da završim tako što ću vam izraziti čestitke na današnjem uspjehu. Nadam se da ćete uskoro sa nama slaviti i nove uspjehe. Međutim, to će zavisiti od vas.

Obraćanje predsjedavajućeg VM BiH Nikole Špirića

U trenucima kad parafiramo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, dozvolite mi prije svega da vas u ovoj svečarskoj atmosferi srdačno pozdravim, a našim visokim gostima iz inostranstva poželim toplu dobrodošlicu u Bosnu i Hercegovinu.

Bosna i Hercegovina je dugo čekala ovaj trenutak i baš zbog toga naša radost još je veća. Ovu radost bih želio da podijelim sa građanima Bosne i Hercegovine koji su sa nestrpljenjem očekivali ovaj dan.

Od juna mjeseca 2003. godine, kad je na Samitu u Solunu Proces stabilizacije i pridruživanja potvrđen kao politika Evropske unije za Zapadni Balkan, Bosna i Hercegovina je postala dio tog procesa i time potvrdila svoju jasnu evropsku perspektivu. Pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju započeli su novembra 2005. godine i završeni, po opštem mišljenju veoma uspješno, decembra prošle godine.

Od sutra krećemo u opštu društvenu transformaciju Bosne i Hercegovine koja je preduslov svakog njenog uspjeha, a potpuna primjena i pridržavanje duha Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju značajno će nam pomoći u tom procesu.

Današnje parafiranje Sporazuma je uvod u jedan period u kojem će naša zemlja izvršavati konkretne zadatke koje su, neke brže a neke sporije, prije nje izvršavale sve druge evropske zemlje koje su danas članice Evropske unije. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju je zapravo jedan veliki zadatak koji je zadat Bosni i Hercegovini i ukoliko se budemo samo na njega koncentrisali, uspješemo prebroditi sve teškoće koje nas danas sudbinski pritiskuju.

Uspjeh možemo postići samo ako beskrajne diskusije pune oprečnosti zamijenimo predanim radom i saradnjom, zasnovanom na poštovanju i kompromisu. Uz to, iskrena evropska ideja mora u nama vladati. Evropska ideja je srećno ostvarenje najljepših savremenih humanih i civilizacijskih vrijednosti našeg kontinenta.

Širenje tih ideja je smisao Evrope i ono mora biti njena misao vodilja. Tek kad sve zemlje koje geografski pripadaju Evropi postanu dio ujedinjene Evrope ona će izvršiti svoju plemenitu istorijsku misiju. Fizičko širenje Evrope je istovremeno širenje mira i stabilnosti, demokratije, vladavine prava, poštovanja čovjeka i njegovog dostojanstva. U narednim godinama moramo primjerima dokazati da smo dio tog svijeta.

Svjesni smo naravno svih teškoća i obaveza koje nas očekuju. Svjesni smo iznad svega naših prvih zadataka, odnosno reforme

policije, reforme javnog televizijskog sistema, reforme javne uprave, saradnje sa Hagom, ekonomskih reformi od kojih građani mnogo očekuju...

Osnova buduće državne politike Bosne i Hercegovine može biti zasnovana jedino na Evropskom partnerstvu i obavezama koje iz njega proističu.

Bosna i Hercegovina mora se u budućnosti napajati samo najljepšim evropskim idejama. One moraju biti motor njenog razvoja i istovremeno ključni podsticaj da primjenom tih ideja izgradimo društvo koje dosad očito nismo znali izgraditi.

Bosni i Hercegovini je pružena mogućnost da pokaže svoje drugo lice, odnosno da umjesto neizvjesnosti započne da sija nadu u bolju budućnost. Ne smijemo propustiti ovu istorijsku šansu jer bi nas u protivnom prošlost sustigla i držala daleko od budućnosti.

Spremni smo učiniti sve što možemo kako bi Evropska unija podržala skoro potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa BiH kao i da sve države Zapadnog Balkana u toku 2008. godine postanu kandidati za članstvo u Evropskoj Uniji, kao što je to naglasila ministrica spoljnih poslova nama prijateljske Grčke, gospođa Dora Bakojanis.

Dobit će biti višestruka: Evropska unija će na Balkanu dobiti novo područje stabilnosti i prosperiteta kao i proširenje slobodne trgovinske zone. Sa druge strane građani zemalja Zapadnog Balkana će dobiti sigurnost zvanu Evropska Unija kao i sve blagodeti koje uživaju građani Ujedinjene Evrope.

Izjava gđina Osmana Topčagića, direktora Direkcije za evropske integracije BiH za Newsletter Delegacije Evropske komisije u BiH

Parafiranje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju je otvorilo vrata Evropske unije Bosni i Hercegovini, te najavilo novu fazu jednog procesa koji će zasigurno biti težak i dug, ali čiji rezultati svakako obećavaju bolju budućnost našoj zemlji.

Naravno, ovo je i priznanje predanosti, profesionalizmu i stručnosti institucija Bosne i Hercegovine koje su se i ovaj put, uprkos proteklim političkim zbivanjima i nesuglasticama, pokazale istrajne u svom opredjeljenju da se pridruže evropskoj porodici, tom društvu stabilnosti, prosperiteta i sigurnosti, društvu koje svi Bosanci i Hercegovci zasigurno žele. Također, želim istaći da je opredijeljenost građana i vlasti Bosne i Hercegovine za budućnost unutar Evropske unije svakim danom sve izraženija.

Mislim da nam parafiranje Sporazuma treba biti samo dodatni poticaj da pokrenemo dodatne aktivnosti te da u narednom periodu učinimo ono što do sada nismo i na taj način omogućimo svoj daljnji napredak u procesu evropskih integracija.

Moramo biti svjesni da budućim potpisivanjem Sporazuma dolazimo u fazu kada moramo pristupiti ispunjavanju preuzetih obaveza iz Sporazuma ali se i pokazati kao pouzdan partner koji ispunjava dogovorene obaveze i koji ima jasnu viziju svoje budućnosti unutar Evropske unije.

Osman Topčagić

direktor Direkcije za evropske integracije BiH

Bh. prekretnice na putu za Evropu

- 1997.: Regionalni pristup – EU je postavila političke i ekonomske predušlove za razvoj bilateralnih odnosa.
- Jun 1998.: Uspostavljena je EU–BiH Konsultativna radna grupa (CTF).
- 1999.: EU je predložila novi Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju za pet zemalja Jugoistočne Evrope, uključujući i BiH.
- Jun 2000.: Evropsko vijeće izjavljuje da su sve zemlje koje su dio Procesu stabilizacije i pridruživanja “potencijalni kandidati” za članstvo u EU.
- Novembar 2000.: Zagrebački samit; Proces stabilizacije i pridruživanja između EU i zemalja Zapadnog Balkana (uključujući i BiH) je dobio formalnu podršku.
- 2001.: Prva godina novog CARDS programa, posebno osmišljenog za zemlje u Procesu stabilizacije i pridruživanja.
- Jun 2003.: Samit u Solunu; Proces stabilizacije i pridruživanja je potvrđen kao politika EU za zemlje Zapadnog Balkana. Evropska perspektiva ovih zemalja, također, je potvrđena.
- Novembar 2003.: EK je objavila Studiju izvodljivosti u kojoj su procijenjeni kapaciteti BiH da provede SSP. Studija zaključuje da pregovori sa BiH trebaju početi onda kada ona ostvari napredak u 16 prioritarnih oblasti.
- Jun 2004.: Evropska unija je prihvatila Evropsko partnerstvo sa BiH.
- Oktobar 2005.: EK je procijenila da je BiH postigla značajan napredak u provedbi reformi iz Studije izvodljivosti i predložila da počnu pregovori o SSP-u.
- Novembar 2005.: Pregovori o SSP-u između EU i BiH službeno su počeli.
- Decembar 2006.: Tehnički pregovori o SSP između EU i BiH su uspješno završeni. Međutim, Sporazum ne može biti parafiran i formalno zaključen zbog nedostatka napretka kada je riječ o ključnim reformama.

- Decembar 2007.: Nakon što je komesar za proširenje Olli Rehn zaključio da postoji dovoljno saglasnosti između političkih lidera u BiH kada je riječ o procesu reformi, u Sarajevu je parafiran Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Bosnom i Hercegovinom.

Sljedeći koraci

Potpisivanje SSP-a – Proces reformi se mora nastaviti sa obnovljenom motivacijom, kako bi se dobilo zeleno svjetlo za potpisivanje već parafiranog SSP.

Mišljenje – EK procjenjuje provedbu SSP-a.

Kandidatura za članstvo – Onda kada se SSP potpiše i provede, zemlja pretkandidat mora službeno podnijeti aplikaciju da bi postala zemlja kandidat za članstvo u Evropskoj uniji. Kandidatura se podnosi Vijeću, koje jednoglasno usvaja odluku nakon konsultovanja sa Evropskom komisijom i nakon što je dobilo saglasnost Evropskog parlamenta.

Ugovor o Evropskoj uniji utvrđuje uslove koje zemlja kandidat mora ispuniti kako bi postala država članica: mora biti evropska zemlja, koja poštuje principe slobode, demokratije, ljudska prava i osnovne slobode, kao i vladavinu zakona.

STATUS ZEMLJE KANDIDATA – zemlje, koje su se kandidovale dobijaju status zemlje kandidata od dana kada je njihovu kandidaturu službeno prihvatilo Evropsko vijeće.

Pregovori o pristupanju (Razgovori o članstvu) – Tokom pristupnih pregovora, zemljama kandidatima je data prilika da se pripreme za članstvo u Evropsku uniju kako bi imali bolje kapacitete da ispunjavaju svoje obaveze kao zemlja članica, posebno kada je riječ o usvajanju i provedbi Acquis-a. Pregovori o pristupu se procjenjuju po poglavljima onda kada je pregled Acquis-a već obavljen.

Pregovori se odvijaju na bilateralnim međuvladinim konferencijama između država članica i zemlje kandidata. Ovi pregovori takođe omogućavaju Evropskoj uniji da riješi bilo koje pitanje koje se može javiti kada je riječ o kapacitetima za absorpciju novih zemalja.

Ugovor o pristupu – Ugovor o pristupu se potpisuje onda kada se zaključe pregovori o pristupu.

STATUS PRISTUPNE DRŽAVE – Onda kada je potpisan Ugovor o pristupu, od pristupnih država se očekuje da postanu punopravne države članice onog datuma koji je dogovoren u Ugovoru. Tokom ovog perioda, pristupne države imaju koristi od specijalnih aranžmana. One se takođe informišu o zakonodavstvu Zajednice putem procedure informisanja i konsultacija, i daje im se mogućnost da komentarišu o prijedlozima. Oni imaju aktivan status posmatrača u svim relevantnim tijelima u kojima imaju pravo da govore, ali ne i da glasaju.

Potpisivanje – Pristup nije automatski, jer Ugovor moraju ratificirati sve države članice i zemlja kandidat. Ugovor stupa na snagu nakon ratifikacije na datum koji je prethodno utvrđen. Ugovorom se postavljaju uslovi i sporazumi pristupa, uključujući prava i obaveze nove države članice kao i prilagođavanje institucijama EU.

ČLANSTVO – Nakon Potpisivanja, pristupna država postaje punopravna država članica na datum utvrđen Ugovorom.

Parafirani SSP sadrži 10 poglavlja:

- Opšta načela
- Politički dijalog
- Regionalna saradnja
- Slobodno kretanje roba
- Kretanje radnika, poslovni planovi, pružanje usluga, kapital
- Usklađivanje i provedba zakonodavstva i pravila tržišnog natjecanja
- Pravosuđe i unutrašnji poslovi
- Oblici saradnje
- Finansijska saradnja
- Institucionalne, opšte i zaključne odredbe

Potencijalna država kandidat

- PSP
- Pregovori o SSP
- SAA parafiranje
- Potpisivanje SSP
- Provedba SSP
- Aplikacija za članstvo
- Mišljenje

Država kandidat

- Pregovori o članstvu
- Ugovor o pristupu

Pristupna država

- Ratifikacija Ugovora o pristupu

Država članica

ACQUIS JE TIJELO KOJE SADRŽI ZAJEDNIČKA PRAVA I OBAVEZA, A KOJE JE OBAVEZUJUĆE ZA SVE DRŽAVE ČLANICE EVROPSKE UNIJE. KAKO BI SE MOGAO OBAVITI PREGLED I DALJI PREGOVORI O ČLANSTVU, ACQUIS JE PODIJELJEN U BROJNA POGLAVLJA, OD KOJIH SVAKO POKRIVA SPECIFIČNE POLITIKE.

Poglavlje 1.: Slobodno kretanje roba

Načelo slobodnog kretanja roba uvodi pravilo da se proizvodima može slobodno trgovati iz jednog u drugi dio Evrope. U velikom broju sektora ovo opšte načelo je nadopunjeno sa usaglašenim regulatornim okvirom, slijedeći "stari pristup" (uvodeći precizne specifikacije proizvoda) ili "novi pristup" (uvodeći opšte zahtjeve kvalitete proizvoda). Usklađeno evropsko zakonodavstvo o proizvodima, koje treba biti promijenjeno, predstavlja najveći dio *Acquisa* kada je riječ o ovom poglavlju. Uz ovo, ključni su odgovarajući administrativni kapaciteti, koji će izvještavati o ograničenjima trgovine i primjeniti horizontalne i proceduralne mjere u oblastima kao što su standardizacija, procjena o usklađenost, akreditacija, metodologija i nadgledanje tržišta.

Poglavlje 2.: Slobodno kretanje radnika

Acquis u ovom poglavlju osigurava da građani EU jedne države članice imaju pravo da rade u drugim državama članicama. EU radnici migranti moraju biti tretirani na isti način kao i lokalni radnici kada je riječ o radnim uvjetima, socijalnim i poreskim olakšicama. *Acquis* takođe uključuje mehanizme za koordinaciju državnih odredbi socijalnog osiguranja za osobe koje su osigurane i članove njihovih porodica, dok se kreću iz jedne u drugu državu članicu.

Poglavlje 3.: Pravo na uspostavljanje servisa i slobodu pružanja usluga

Države članice moraju osigurati pravo da se uspostave EU državna i pravna lica u bilo kojoj državi članici, i da sloboda da se osigura međugranično pružanje usluga nije ograničena državnim zakonodavstvom, predmet izuzetaka definisanih Ugovorom. *Acquis* takođe usaglašava pravila koja se tiču određenih profesija kako bi se osiguralo međusobno prepoznavanje zvanja i diploma između država članica; za određene profesije mora se slijediti zajednički minimalni plan i program obuke kako bi se zvanja automatski prepoznala u

državi članici. Kada je riječ o poštanskim uslugama, *Acquis* ima cilj da osigura da se sektor poštanskih usluga postepeno otvori za natjecanje, na jedan kontrolisani način, a u sklopu regulatornog okvira, koji osigurava univerzalne usluge.

Poglavlje 4.: Slobodno kretanje kapitala

Države članice moraju ukloniti, uz neke izuzetke, sva ograničenja na kretanje kapitala unutar EU, između zemalja članica i trećih zemalja. Kada je riječ o sigurnosti, *Acquis* takođe uključuje pravila koja se tiču međudržavnih plaćanja i izvršenja naloga za transakcije. Direktiva o borbi protiv pranja novca i finansiranje terorizma zahtijeva od banaka i drugih finansijskih institucija, posebno kada se radi o predmetima velike vrijednosti i velikim transakcijama gotovog novca, da identifikuju klijente i obavijeste o obavljanju određenih transakcija. Ključni zahtjev u borbi protiv finansijskog kriminala je kreiranje djelotvornih administrativnih i policijskih kapaciteta, uključujući saradnju između nadzornih, policijskih i sudskih organa.

Poglavlje 5.: Javna nabavka

Dio *Acquisa* koji se bavi javnom nabavkom uključuje opšte principe transparentnosti, jednakog tretmana, slobodne konkurencije i odsustvo diskriminacije. Uz ovo, posebna pravila EU se primjenjuju prilikom koordinacije za dobivanje javnih ugovora za radove, usluge i nabavku, za tradicionalne ugovarače i za posebne sektore. *Acquis* takođe određuje pravila pregleda procedura i dostupne korektivne mjere. Specijalizirana tijela za provedbu su neophodna.

Poglavlje 6.: Zakon o preduzećima

Zakon o preduzećima u okviru *Acquisa* uključuje pravila osnivanja, registracije, spajanja ili dijeljenja preduzeća. U oblasti finansijskog izvještavanja, *Acquis* određuje pravila za prezentovanje godišnjih i konsolidovanih računa, uključujući pojednostavljena pravila za mala i srednja preduzeća (MSP). Primjena Međunarodnih standarda za računovodstvo je obavezna za neke organe koji su od javnog interesa. Uz ovo, *Acquis* određuje pravila za odobravanje, profesionalni integritet i nezavisnost zakonskih provjera.

Poglavlje 7.: Zakon o intelektualnom vlasništvu

Acquis kada je riječ o pravima na intelektualno vlasništvo određuje usklađena pravila zakonske zaštite umnožavanja i drugih sličnih prava. Posebne odredbe se primjenjuju na zaštitu baza podataka, kompjuterskih programa, topografija, satelitskog emitovanja i kablovskog prenosa. U oblasti prava industrijskog vlasništva, *Acquis* uspostavlja usklađena pravila zakonske zaštite određene marke i dizajna. Druge posebne odredbe se odnose na biotehnološke pronalaskе, farmaceutske i proizvode za zaštitu bilja. *Acquisom* se takođe određuje

marka i dizajn Zajednice. Konačno, *Acquis* sadrži usklađena pravila za uvođenje na snagu kako prava umnožavanja i sličnih prava tako i prava na intelektualno vlasništvo. Odgovarajući mehanizmi provedbe su neophodni, posebno kada je riječ o djelotvornim kapacitetima za osiguranje provođenja ovih zakona.

Poglavlje 8.: Politika natjecanja

Acquis pokriva obje politike - nemonopolističku i kontrolu državne pomoći. On uključuje pravila i procedure za borbu protiv ponašanja preduzeća koje je suprotno principima natjecanja (limitirajući sporazumi prilikom preuzimanja preduzeća i zloupotreba dominantne pozicije), za kontrolu procesa prilikom spajanja i preuzimanja preduzeća, i za spriječavanje vlada da odobravaju državnu pomoć jer to izaziva poremećaje pri natjecanju na unutrašnjem tržištu. Općenito, pravila natjecanja se direktno primjenjuju u cijeloj Uniji, a države članice moraju u potpunosti saradivati sa Komisijom u provođenju ovih pravila.

Poglavlje 9.: Finansijske usluge

Acquis u oblasti finansijskih usluga uključuje pravila autorizacije, djelovanja i nadgledanja finansijskih institucija u oblastima bankarstva, osiguranja, dodatnih penzija, usluga investiranja i tržišta dionica. Finansijske institucije mogu djelovati širom EU u skladu s principom "kontrola matične zemlje" na način da uspostave ekspoziture ili tako što će pružati usluga na međudržavnoj osnovi.

Poglavlje 10.: Informatičko društvo i mediji

Acquis uključuje posebna pravila o elektroničkoj komunikaciji, uslugama informatičkog društva, posebno trgovine elektroničkom opremom i uslugama kojim je pristup uslovljen i audio-vizualnim uslugama. U oblasti elektroničkih komunikacija, *Acquis* ima cilj da ukloni prepreke za djelotvorni rad na unutrašnjem tržištu telekomunikacijskih usluga i mreža, da promoviše natjecanje i sačuva interese potrošača u ovom sektoru, uključujući univerzalnu dostupnost modernim uslugama. Kada je riječ o audio-vizualnoj politici, *Acquis* nalaže da zakonodavstvo bude u skladu sa Direktivom televizija bez granica, koja kreira uslove slobodnog kretanja televizijskih emitera unutar EU. *Acquis* ima cilj da uspostavi transparentan, predvidiv i djelotvoran regulatorni okvir za emitovanje javnih i privatnih emitera u

skladu sa evropskim standardima. *Acquis* takođe zahtijeva kapacitete koji mogu učestvovati u programima Zajednice - Media plus i Media trening.

Poglavlje 11.: Poljoprivreda i razvoj ruralnih područja

Poglavlje o poljoprivredi pokriva veliki broj obavezujući pravila, od kojih su mnoga direktno primjenjiva. Odgovarajuća primjena ovih pravila i njihovo djelotvorno stavljanje na snagu i kontrola djelotvorne javne uprave ključni su za funkcionisanje zajedničke poljoprivredne politike (CAP). Provođenje CAP-a zahtijeva uspostavljanje rukovođenja i sistema kvaliteta kao što su agencije za plaćenje i integrisanu upravu i sistem kontrole (IACS), i kapacitet za provođenje mjera ruralnog razvoja. Države članice moraju biti sposobne za primjenu zakona EU na šeme za direktnu podršku poljoprivrednim gazdinstvima i da uspostave organizacije zajedničkog tržišta za različite poljoprivredne proizvode.

Poglavlje 12.: Sigurnost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika

Ovo poglavlje pokriva detaljna pravila u oblasti sigurnosti hrane. Opšta politika o prehrambenih proizvodima utvrđuje pravila higijene za proizvodnju prehrambenih proizvoda. Nadalje, *Acquis* osigurava detaljna pravila u oblasti veterinarstva, koja su ključna za osiguranja zdravlja životinja, blagostanje životinja i sigurnosti hrane životinjskog porijekla na unutrašnjem tržištu. U fitosanitarnoj oblasti, pravila EU pokrivaju pitanja poput kvalitete sjemena, materijala za zaštitu bilja, štetnih organizama i ishrane životinja.

Poglavlje 13.: Ribarstvo

Kada je riječ o ribarstvu *Acquis* sadrži regulative koje ne zahtijevaju promjene u državnoj legislativi. Međutim, ovo poglavlje zahtijeva uvođenje mjera kako bi se pripremila administracija i operateri za učešće u zajedničkoj politici o ribarstvu, koja pokriva tržišnu politiku, resurse i rukovođenje flotom, inspekciju i kontrolu, strukturalne aktivnosti i kontrolu državne pomoći. U nekim slučajevima, postojeći dogovori i konvencije o ribarstvu sa trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama moraju biti prilagođeni.

Poglavlje 14.: Politika o transportu

Zakonodavstvo EU o pitanjima transporta ima cilj da unaprijedi funkcionisanje unutrašnjeg tržišta pomovišući sigurnost,

djelotvornost, principe zaštite okoline i usluge transporta prilagođene korisnicima. Ovaj dio *Acquisa* pokriva sektore transporta kopnenim putevima, željeznicom, saobraćaj rijekama i jezerima, kombinovani transport, aviosaobraćaj i pomorski saobraćaj. Ovo poglavlje se odnosi na tehničke i sigurnosne standarde, sigurnost, socijalne standarde, kontrolu državne pomoći i liberalizaciju tržišta u kontekstu unutrašnjeg tržišta transportnog sektora.

Poglavlje 15.: Energija

Ciljevi energetske politike EU uključuju unaprijeđenje konkurentnosti, sigurnost dostave energije i zaštitu okoline. Dio *Acquis* koji se tiče energije sadrži pravila i politike, koji se posebno odnose na natjecanje i državnu pomoć (uključujući sektor rudarstva), unutrašnje tržište energije (otvaranje tržišta električnom energijom i prirodnim gasom), promovisanje obnovljivih izvora energije), djetovornost energije, nuklearnu energiju i zaštitu od radijacije.

Poglavlje 16.: Porezi

U dijelu *Acquisu* koji se tiče poreza široko se pokriva područje indirektnog oporezivanja, odnosno poreza na dodatnu vrijednost (PDV) i dužnosti oporezivanja. Ovaj dio utvrđuje obim, definicije i principe primjene PDV-a. Dužnosti oporezivanja duhanskih proizvoda, alkoholnih pića i energetski proizvoda takođe su predmet EU legislativne. Kada je riječ o direktnom oporezivanju, *Acquis* pokriva neke aspekte prihoda od poreza koji se tiču individualne štednje ili komercijalne poreze. Nadalje, države članice imaju obavezu da se rukovode principima Pravila ponašanja poslovnog oporezivanja, koja imaju cilj da eliminišu štetne poreske mjere. Administrativna saradnja i zajednička podrška između država članica ima cilj da osigura jednostavno funkcionisanje unutrašnjeg tržišta kada je riječ o oporezivanju i sredstva da se spriječi izbjegavanje poreza unutar Zajednice kao i generalno izbjegavanje oporezivanja. Države članice moraju osigurati kapacitet za provedbu ovih zatjeva, uključujući i umreženost u kompjuterizovani EU sistem oporezivanja.

Poglavlje 17.: Ekonomska i monetarna politika

Aquis u oblasti ekonomske i monetarne politike sadrži specifična pravila, koja

zahtijevaju nezavisnost centralnih banaka u državama članicama, zabranjujući direktno finansiranje javnog sektora od strane centralnih banaka i zabranjujući privilegovani pristup javnog sektora finansijskim institucijama. Od država članica se očekuje da koordiniraju svoje ekonomske politike i da budu predmet fiskalnog nadzora Pakta za stabilnost i rast. Nove države članice takođe imaju obavezu da se prihvate kriterije utvrđene Ugovorom kako bi nakon prijema u Uniju bile u stanju uvesti euro kao valutu. Dok se ovo ne dogodi, one mogu učestvovati u Ekonomskoj i monetarnoj uniji kao države članice, ali ne mogu koristiti euro, a njihove kursne vrijednosti se tretiraju kao pitanje zajedničkog interesa.

Poglavlje 18.: Statistika

Acquis u oblasti statistike zahtijeva postojanje infrastrukture utemeljene na principima nezavisnosti, pouzdanosti, transparentnosti, tajnosti ličnih podataka i izvještavanje o službenim statističkim podacima. Državni statistički instituti djeluju kao referentne i temeljne institucije za korištenje odgovarajuće metodologije, izradu i izvještavanje o statističkim podacima. *Acquisom* je pokrivena metodologija, klasifikacija i procedure za prikupljanje podataka u različitim oblastima kao što su makro-ekonomski i statistički podaci o cijenama, demografski i socijalni podaci, statistički podaci na regionalnom nivou i poslovni podaci, te statistički podaci o transportu, vanjskoj trgovini, poljoprivredi, zaštiti okoline, nauci i tehnologiji. Nisu potrebne izmjene državne legislativne s obzirom na to da je većina *Acquisa* u obliku regulativa.

Poglavlje 19.: Socijalna i politika zapošljavanja

Dio *Acquisa* koji se tiče socijalne politike uključuje minimalne standarde u oblasti zakona o radu, jednakosti, zdravstva, sigurnosti na radu i diskriminacije. Države članice učestvuju u socijalnom dijalogu na evropskom nivou i u procesima EU politika koje se tiču zapošljavanja, socijalne inkluzije i socijalne zaštite. Evropski socijalni fond je glavni finansijski instrument putem kojeg EU podržava provedbu svojih strategija zapošljavanja i doprinosi naporima u oblasti socijalne inkluzije (pogledati pravila za provedbu iz Poglavlja 22. koja se bave svim strukturalnim instrumentima).

Poglavlje 20.: Poduzetništvo i industrijska politika

Industrijska politika EU nastoji promovirati industrijske strategije unaprijeđujući konkurentnost tako što ubrzava prilagođavanje strukturalnim promjenama, ohrabrujući stvaranje prijatnog okruženja za kreiranja biznisa i rast širom EU kako domaćih tako i stranih investicija. Ova politika također ima cilj da unaprijedi ukupno poslovno okruženje u kojem mogu djelovati MSP. Ona uključuje privatizaciju i restrukturiranje (pogledati Poglavlje 8. – Politika natjecanja). Industrijska politika EU se pretežno sastoji od principa politike i komunikacije industrijske politike. Forumi EU za konsultacije i programi Zajednice, kao i komunikacija, preporuke i razmjena najbolje prakse kada je riječ o MSP imaju cilj da unaprijede formulisanje i koordinaciju poduzetničke politike širom unutrašnjeg tržišta na bazi zajedničke definicije MSP-a. Provedba poduzetničke i industrijske politike zahtijeva odgovarajuće administrativne kapacitete na državnom, regionalnom i lokalnom nivou.

Poglavlje 21.: Transevropske mreže

Ovo poglavlje pokriva politiku o transevropskim mrežama u oblastima transporta, telekomunikacija i energetske infrastrukture, uključujući Smjernice Zajednice o razvoju Transevropskih mreža i mjere podrške za razvoj projekta od zajedničkog interesa. Uspostavljanje i razvoj Transevropskih mreža i promoviranje odgovarajuće međupovezanosti i međudjelovanja državnih mreža ima cilj da iskoristi sve prednosti unutrašnjeg tržišta i da doprinese ekonomskom razvoju i kreiranju novih radnih mjesta u Evropskoj uniji.

Poglavlje 22.: Regionalna politika i koordinacija strukturalnih instrumenata

Acquis u ovom poglavlju sadrži većinu okvirnih i regulativa za provedbu, koje ne zahtijevaju izmjene unutar državnih legislativa. One definišu pravila za izradu, odobravanje i provedbu programa Strukturalnih i Kohezionih fondova, a koji odražavaju sliku teritorijalne organizacije svake od zemalja. O ovim programima se pregovara i oni se usaglašavaju sa Komisijom, ali odgovornost za njihovu provedbu leži na državama članicama. One moraju generalno poštovati zakonodavstvo EU, na primjer u oblastima javne nabavke, natjecanja i zaštite okoline prilikom selekcije i provedbe projekata. Države članice moraju imati institucionalni okvir i odgovarajuće administrativne kapacitete da bi osigurale pripremu programa, njihovu provedbu, monitoring i evaluaciju na odgovarajući i djelotvoran način sa stanovišta rukovođenja i finansijske kontrole.

Poglavlje 23.: Pravosuđe i osnovna prava

Politike EU u oblastima pravosuđa i osnovnih prava imaju cilj da održe i dalje razvijaju Uniju kao područje slobode,

sigurnosti i pravde. Uspostava nezavisnog i djelotvornog pravosuđa je od vitalne važnosti. Nezavisnost, integritet i visoki standardi rada sudova su ključni za očuvanje vladavine zakona. Ovo zahtijeva jasnu posvećenost uklanjanju vanjskih uticaja na pravosuđe i obezbijedivanje odgovarajućih finansijskih resursa i obuke. Zakonske garancije za poštnu sudsku proceduru moraju se osigurati. Jednako, države članice se moraju djelotvorno boriti protiv korupcije, jer ona predstavlja prijetnju stabilnim demokratskim institucijama i vladavini zakona. Dobar zakonski okvir i pouzdane institucije su neophodne da bi se ojačala koherentna politika prevencije korupcije. Države članice moraju osigurati poštovanje osnovnih prava i prava građana EU kao što je to garantovano u *Acquisu* i Poglavlju o osnovnim pravima.

Poglavlje 24.: Pravda, sloboda i sigurnost

Politike EU imaju cilj da osiguraju i dalje razvijaju EU kao područje slobode, sigurnosti i pravde. Kada je riječ o pitanjima poput kontrole granica, viza, vanjske migracije, azila, saradnje policijskih snaga, borbe protiv organizovanog kriminala i protiv terorizma, saradnje u borbi protiv preprodaje droga, graničnoj saradnji i pravosudnoj saradnji u krivičnim i građanskim sporovima, države članice moraju biti na odgovarajući način obučene kako bi djelotvorno provele rastući okvir zajedničkih pravila. Povrh svega, ovo zahtijeva jake i dobro integrisane administrativne kapacitete agencija za provedbu zakona i drugih relevantnih tijela, koja se u svom radu moraju pridržavati neophodnih standarda. Profesionalni, pouzdani i djelotvorni policijski organi su od ključne važnosti. Najdetajniji dio politika EU o pravdi, slobodi i sigurnosti je tzv. *Šengenski acquis*, koji ograničava kontrole unutrašnjih granica EU. Međutim, za nove države članice značajni dijelovi *Šengenskog acquisa* su provedeni tako što se slijedila posebna odluka Vijeća koja se primjenila nakon prijema.

Poglavlje 25.: Nauka i istraživanje

Acquis u oblasti nauke i istraživanja ne zahtijeva izmjene u državnim legislativama. Kapaciteti za provedbu se odnose na postojanje neophodnih uslova za djelotvorno učešće u Okvirnim programima EU. Kako bi se osiguralo potpuno i uspješno pridruživanje Okvirnim programima, država članica mora osigurati

kapacitete neophodne za provedbu programa u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja uključujući i odgovarajuće osoblje.

Poglavlje 26.: Obrazovanje i kultura

Oblasti obrazovanja, obuke, mladih i kulture su primarna odgovornost država članica. Okvir saradnje u oblasti obrazovnih i politika obuke ima cilj da konvergira državne politike i doprinese ostvarenju zajedničkih ciljeva kroz otvorenu metodologiju saradnje, što vodi ka programu "Obrazovanje i obuka 2010.", koji integriše sve aktivnosti u oblasti obrazovanja i obuke na evropskom nivou. Kada je u pitanju kulturne različitost, države članice trebaju da djeluju u skladu sa principima naglašenim u 151. članu Ugovora o EU i da osiguraju ispunjenje svojih međunarodnih obaveza koje omogućavaju očuvanje i promovisanje kulturne različitosti. Države članice moraju imati zakonski, administrativni i finansijski okvir i neophodne kapacitete za provedbu kako bi osigurale dobro rukovođenje finansijama u oblasti obrazovanja i provođenje programa Zajednice koji se tiču obuke a koji su namijenjeni mladima.

Poglavlje 27.: Zaštita okoline

Politika EU u oblasti zaštite okoline promovira održivi razvoj i zaštitu okoline za današnje i buduće generacije. Ona je bazirana na preventivnim aktivnostima, na principu plaćanja za zagađenja, borbi sa štetama nastalim za okolinu na samom mjestu nastanka, zajedničkim odgovornošću i integraciji zaštite okoline u druge politike EU. *Acquis* objedinjuje više od 200 glavnih zakonskih akata koji pokrivaju horizontalno zakonodavstvo, kvalitetu voda i vazduha, rukovođenje otpadom, zaštitu prirode, kontrolu industrijskog zagađenja i rukovođenje rizicima, hemikalije i genetski modifikovane organizme, buku i šumarstvo. Prihvatanje obaveza iz *Acquis* zahtijeva značajnu investiciju. Jaka i dobro obučena administracija na državnom i lokalnom nivou je neophodna za primjenu dijela *Acquisa* o zaštiti okoline.

Poglavlje 28.: Potrošači i zaštita zdravlja

Dio *Acquisa* o zaštiti potrošača pokriva sigurnost potrošačkih proizvoda, kao i zaštitu ekonomskih interesa potrošača u brojnim sektorima. Države članice moraju izvršiti izmjenu državne legislativa u skladu sa *Acquisom* i uvesti nezavisne

administrativne strukture i snage za provođenje propisa koje će omogućiti djelotvorno nadgledanje tržišta i provedbu *Acquisa*. Odgovarajući sudski i vansudski mehanizmi rješavanja sporova, kao i informisanje i edukacija potrošača i uloga potrošačkih organizacija takođe trebaju biti osigurani. Uz pomenuto, ovo poglavlje pokriva posebna obavezujuća pravila u oblasti javnog zdravstva.

Poglavlje 29.: Carinska unija

Kada je riječ o poglavlju *Acquis* koje se tiče carinske unije ono se, najvećim dijelom, sastoji od zakona koji su obavezujući za države članice. Ovo poglavlje uključuje Carinska pravila EU i njegove odredbe za provedbu, kombinovanu nomenklaturu, zajedničke carinske tarife i odredbe o klasifikaciji tarifa, oslobođenje od carinskih obaveza, suspenziju obaveza i nekih tarifnih kvota i druge odredbe kao što su one o carinskoj kontroli krivotvorene i piratske robe, prototipova lijekova, izvoz kulturnih dobara, kao i zajedničke administrativne podrške po pitanjima carina i tranzita. Države članice moraju osigurati neophodne kapacitete za provedbu ovih pravila, uključujući i umreženost u kompjuterizovani EU sistem carina. Carinske službe takođe moraju osigurati odgovarajuće kapacitete za provedbu i stavljanje na snagu posebnih pravila utvrđenih u sličnim oblastima *Acquisa* kao što je vanjska trgovina.

Poglavlje 30.: Vanjski odnosi

Acquis u ovoj oblasti pretežno sadrži direktno obavezujuće zakonodavstvo EU, koje ne zahtijeva izmjene državnih zakona. Ovo zakonodavstvo EU rezultat je multilateralnih i bilateralnih komercijalnih obaveza, kao i brojnih posebnih preferencijalnih trgovačkih mjera. U oblasti humanitarne i razvojne politike, države članice se moraju usaglasiti sa legislativom EU i međunarodnim obavezama, te osigurati kapacitete da učestvuju u razvojnim i humanitarnim politikama EU. Kada je riječ o politikama prema trećim zemljama i pozicijama unutar međunarodnih organizacija, od zemalja kandidata se zahtijeva da se, što je više moguće, usaglase sa politikama i pozicijama Unije i njenih država članica.

Poglavlje 31.: Vanjska, sigurnosna i odbrambena politika

Zajednička vanjska i sigurnosna politika (CFSP) i Evropska politika o sigurnosti i

odbrani (ESDP) utemeljene su na zakonskim aktima, uključujući pravno obavezujuće međunarodne sporazume, i na političkim dokumentima. *Acquis* sadrži političke deklaracije, aktivnosti i sporazume. Države članice moraju biti u mogućnosti da održavaju politički dijalog u okviru CFSP, u skladu sa izjavama EU, da uzme učešća u aktivnostima EU i da primjeni dogovorene sankcije i restriktivne mjere. Od države kandidata se zahtijeva da se, što je više moguće, usaglasi sa izjavama EU, i da primjeni sankcije i restriktivne mjere kada i gdje se one traže.

Poglavlje 32.: Finansijska kontrola

Acquis se u ovom poglavlju odnosi na usvajanje međunarodno dogovorenih i EU usaglašenih principa, standarda i metoda javne unutrašnje finansijske kontrole (PIFC), koja se mora primjenjivati na sisteme unutrašnje kontrole cijelog javnog sektora, uključujući i potrošnju sredstava EU. Posebno, *Acquis* zahtijeva postojanje djelotvornog i transparentnog finansijskog menadžmenta i sistema kontrole (uključujući odgovarajuću *ex-ante*, tekuću i *ex-post* finansijsku kontrolu ili inspekciju); funkcionalan nezavisni unutrašnji sistem kontrole; odgovarajuće organizacione strukture (uključujući centralnu koordinaciju); operacijski i finansijski nezavisnu vanjsku revizorsku organizaciju koja će, između ostalog, procijenjivati kvalitetu novouspostavljenih PIFC sistema. Ovo poglavlje takođe uključuje *Acquis* o zaštiti finansijskih interesa EU i borbu protiv prevare koja ima veze sa sredstvima EU.

Poglavlje 33.: Finansijske i budžetske odredbe

Ovo poglavlje pokriva pravila koja se tiču finansijskih izvora neophodnih za finansiranje budžeta EU ("vlastiti izvori"). Ovi izvori su pretežno nastali od participacija država članica baziranih na vlastitim tradicionalnim izvorima od carinskih i poljoprivrednih obaveza i poreza na šećer; izvor baziran na porezu na dodatnu vrijednost i izvor baziran na nivou ukupnog bruto nacionalnog prihoda. Države članice moraju imati odgovarajuće administrativne kapacitete kako bi na odgovarajući način koordinirale i osigurale tačne kalkulacije, prikupljanje, plaćanje i kontrolu vlastitih izvora. *Acquis* u ovoj oblasti je direktno obavezujući, a ne zahtijeva izmjene državne legislative.

Poglavlje 34. - Institucije

Ovo poglavlje pokriva institucionalna i proceduralna pravila EU. Kada se zemlja pridruži EU, potrebno je da se obavi prilagođavanje ovim pravilima kako bi se osiguralo da zemlja bude jednako zastupljena u institucijama EU (Evropski parlament, Vijeće, Komisija, Sud pravde) i drugim tijelima i procedurama donošenja odluka koje će biti djelotvorne (poput glasačkog prava, službenih jezika i drugih proceduralnih pravila), kao i izbora za Evropski parlament. EU pravila u ovom poglavlju ne utiču na unutrašnju organizaciju države članice, ali pristupne zemlje trebaju osigurati da imaju sposobnosti da u potpunosti učestvuju u donošenju odluka EU tako što će uspostaviti neophodna tijela i mehanizme u svojoj zemlji i tako što će izabrati i naimenovati dobro pripremljene predstavnike u institucijama EU. Nakon zaključivanja pristupnih pregovora, posebna pravila za uvodni period, do samog pristupa, osiguravaju jednostavnu integraciju zemalja u strukture EU: procedure informisanja i konsultacija moraju biti usvojene, i onda kada je Ugovor o pristupu potpisan, pristupna zemlja dobiva status aktivnog posmatrača u Evropskom parlamentu i Vijeću kao i u komitetima Komisije.

Poglavlje 35. - Druga pitanja

Ovo poglavlje uključuje druga pitanja koja se mogu pojaviti tokom pregovora a koja nisu pokrivena ni jednim drugim poglavljem.

SADRŽAJ ACQUISA

Acquis je tijelo koje sadrži zajednička prava i obaveza, a koje je obavezujuće za sve države članice Evropske unije. On se se stalno razvija i uključuje:

- sadržaj, principe i političke ciljeve Ugovora;
- zakonodavstvo usvojeno tako da bude u skladu sa Ugovorom i pravnim slučajevima Sudu pravde;
- deklaracije i rezolucije koje je usvojila Unija;
- instrumente Zajedničke vanjske i sigurnosne politike;
- instrumente pravosuđa i unutrašnjih poslova;
- međunarodne sporazume koje je zaključila Zajednica, i one koje su države članice postigle između sebe u sferi aktivnosti Unije.

Novogodišnja poruka ambasadora Kourkoulasa

ambasador Dimitris Kourkoulas
Šef Delegacije Evropske komisije
u Bosni i Hercegovini

Čini se da je decembar ključni mjesec za pozitivni razvoj događaja u odnosima između Bosne i Hercegovine i Evropske unije!

Uspješan završetak tehničkih pregovora Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju prije godinu dana dao nam je razlog da se radujemo 2007. godini, sa obnovljenim optimizmom da će obavljanje neophodnih reformi uskoro voditi ka parafiranju. Kako je godina tekla optimizam je bio sve manji, ali se zato politička situacija komplikovala, čineći se, da vodi čak i ka dubljoj krizi.

Oduševljen sam da su lideri ove prelijepe zemlje postigli kompromis i usvojili novi Poslovnik o radu Parlamenta, te ostvarili koncenzus o tome kako na odgovarajući način rješavati tekuća pitanja reforme policije, i to u pravo vrijeme, kako bi se parafirao Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju 4. decembra.

Ali moramo biti svjesni da u 2008. godini neće biti vremena za "ležanje na lovorikama". Reformski proces se mora nastaviti sa obnovljenom energijom, a provedba ne smije zaostajati za usvajanjem zakona.

Bosna i Hercegovina je već pokazala da ima kapacitete za obavljanje kompleksnih zakonskih i strukturalnih reformi. U 2007. godini napredak se mogao vidjeti u mnogim sektorima: Visoko sudsko i tužilačko vijeće je nastavilo da postepeno, ali u potpunosti reformira sudove za prekršaje; državna i entitske vlade su, uz pomoć donatora, uspostavile Fond za reformu javne; Uprava za indirektno oporezivanje uspješno je rasla a prihodi od poreza i carina su premašili očekivanja. Od vitalne važnosti je da se nastavi sa ovim pozitivnim razvojem situacije.

Evropska unija će nastaviti da podržava Bosnu i Hercegovinu u svim ključnim sektorima, od twinning projekata koji će pomoći državnim institucijama da se pripreme za buduće korištenje fondova kojim se podržava građansko društvo i projekte koje provode lokalni NVO-i. Unija će osigurati savjetodavnu podršku za zakonske i druge reforme kao i za savremenu opremu, koja će pomoći da se javna uprava modernizuje i da djelotvornije funkcioniše.

Takva podrška je već pomogla Bosni i Hercegovini da uskladi neke zakone sa evropskom praksom ili da uvede neke evropske standarde, ali ostaje još dosta toga što se mora obaviti kako bi zemlja ubrzala svoj put ka budućem članstvu u Uniji. Međutim, volja da se obave dalje reforme može doći samo odavde, nikako iz Brisela.

Evropa je dala druge konkretne znake da je posvećena ideji daljeg proširenja. U ovoj godini je predstavljen IPA - Instrument pretpristupne podrške - koji osigurava finansiranje kako zemalja kandidata, tako i predkandidata. Evropska unija, Evropska komisija i države članice su slijedile svoju volju da nastave saradivati sa Bosnom i Hercegovinom, i svi se nadaju da će zemlja uspjeti dobiti status zemlje kandidata što je prije moguće, čineći je tako kvalifikovanom za sve komponente IPA finansiranja.

I pored toga što je izgubljeno dragocjeno vrijeme tokom ove godine, građani Bosne i Hercegovine mogu i trebaju proslavljati ovu Novu godinu sa posebnom nadom, slijedeći prvi, veliki korak ka svjetlijoj evropskoj budućnosti, koju oni žele i zaslužuju. Nadam se i vjerujem da će 2008. godina donijeti mnogo pozitivnih promjena, koje ćemo zajedno proslavljati.

Koncert YSOSEE u Evropskom parlamentu

Simfonijski orkestar mladih Jugoistočne Evrope održao je 7. novembra 2007. godine koncert u sali "Yehudi Menuhin" u zgradi Evropskog parlamenta u Briselu. Koncert je bio posvećen sjećanju na žrtve genocida, a izbor prostorije u kojoj se koncert održao bio je posebno dirljiv. Događaj je službeno otvorio gosp. Hans-Gert Pottering, predsjednik Evropskog parlamenta, a gosp. Mirsad Kebo, potpredsjednik Federacije BiH se obratio prisutnima.

Dvadeset i šest mladih muzičara iz BiH, Hrvatske, BJR Makedonije, Crne Gore, Srbije i Slovenije, dobi između osamnaest i dvadesetsedam godina, otputovali su u Brisel sa dirigentom Sinišom Markovićem kako bi pred oko 300 ljudi izveli djela Mozarta, Shostakovicha i Barberija. Reakcija publike i novinara bila je izvanredna.

Ovaj koncert je jedan od tri koncerta ovog orkestra, koje je finansirala Delegacija Evropske komisije u Bosni i Hercegovini u okviru proslave 50.-te godišnjice Rimskih ugovora. Dva koncerta su održana 9. maja u Sarajevu, a treći, koji se trebao održati van Sarajeva, iako planiran, nije se održao zbog organizacijskih problema.

Gđa. Gisela Kellenbach, članica Parlamenta i njegovog Komiteta za Jugoistočnu Evropu, dala je prijedlog za održavanje koncerta u Briselu, dok je Delegacija podržala ideju. OSCE BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo kulture Crne Gore, Opština Centar Sarajevo, Grad Podgorica i Adria Airways osigurali su dodatnu podršku za troškove koncerta, poput transporta.

Orkestar okuplja mlade muzičare iz glavnih simfonijskih orkestara u regiji kao i muzičare koji potiču iz regije ali danas sviraju u Londonu, Parizu, Beču i Dizeldorfu. Sastav orkestra zavisi od prilike: do danas je oko 140 mladih muzičara sviralo u njemu, a samo u 2007. godini njih 60. Muzičari su zapravo "posuđeni" iz njihovih matičnih orkestara, ali oni dolaze na probe i sviraju sa YSOSEE. Orkestar takođe omogućava mladim talentima da steknu dragocjeno iskustvo - BiH i njene susjedne zemlje nisu razvijene u muzičkom smislu kako je to bio slučaj prije rata, na primjer BiH danas ima tri muzičke akademije, ali niti jedan školski orkestar.

Simfonijski orkestar mladih Jugoistočne Evrope ideja je meastra Siniše Markovića, koji je pohađao školu za muzičke talente (ekvivalent Konservatorija) u Čupriji, Srbija, a prvi put je svirao sa orkestrom sa samo četrnaest godina. Krajem 2002. godine, on je predstavio ideju o regionalnom orkestru mladih (slijedeći isti princip kao i Orkestar mladih Evropske unije), jer muzika ne poznaje granice i može pomoći da se obnovi ono što je jednom postojalo. I pored toga što mu je sjedište u Sarajevu, orkestar ima stvarni regionalni karakter. Na početku se orkestar suočavao sa brojnim problemima, od kojih su najznačajniji bili oni koji su se ticali finansiranja, a prvi koncert je održan u januaru 2003. godine. Od tada je orkestar postao poznat širom regije, i to ne samo zbog kvalitete svoje izvedbe, nego i zbog jedinstvene atmosfere, koja vlada na njima.

Još je mnogo problema koje treba riješiti: orkestar nema svoje vlastite instrumente, i za one muzičare koji nemaju vlastite instrumente orkestar mora posuđivati ili unajmljivati instrumente, a prikupljanje finansijskih sredstava i dalje ostaje izazov. Međutim, sudeći prema meastru Markoviću, koji ima impresivnu pojavu na sceni dok diriguje i njegovom zaraznom entuzijazmu kada govori o svojim nadama i vizijama za budućnost a koje uključuju regionalnu turneju dva puta godišnje, YSOSEE je osuđen na uspjeh.

Yehudi Menuhin je rođen u Njujorku kao dijete ruskih Jevreja. Violinu je počeo svirati sa tri godine, a svoju prvu solo izvedbu je imao sa sedam godina. On je svirao za savezničke vojnike tokom Drugog svjetskog rata, a sa kompozitorom Benjaminom Brittenom svirao je žrtvama koncentracijskog logora Bergen-Belsen nakon njegovog osobođenja u aprilu 1945. godine. U Njemačku se vratio 1947., što je predstavljalo čin pomirenja, kako bi, pod dirigentskom palicom W. Furtwanglera, bio prvi muzičar Jevrej koji je svirao u Njemačkoj nakon rata. Menuhin je nastavio svirati do duboko u starost, a umro je 1999. godine.

Fotografija - Zahvaljujući Evropskom parlamentu

Evropski parlament

Evropski parlament je jedino direktno izabrano tijelo Evropske unije. 785 članova Evropskog parlamenta predstavljaju građane. Njih biraju, svakih pet godina, glasači iz 27 zemalja članica Evropske unije u ime njenih 492 miliona građana.

Parlament igra aktivnu ulogu u pripremi nacrtu zakona koji imaju uticaj na svakodnevni život građana. Na primjer, zaštita okoline, prava potrošača, jednake mogućnosti, transport i slobodno kretanje radnika, kapitala, usluga i roba. Parlament takođe dijeli nadležnost sa Vijećem kada je riječ o godišnjem budžetu Evropske unije.

Posjetite web stranicu Evropskog parlamenta:

<http://www.europarl.europa.eu/parliament/public.do?language=en>

Izveštaj o napretku za 2007. godinu

Gospodinu Nikoli Špiriću, predsjedavajućem Vijeća ministara BiH, 6. novembra 2007. godine su zvanično uručili Izveštaj o napretku za 2007. godinu gospodin Jan Truszczyński, zamjenik direktora Generalne direkcije za proširenje Evropske komisije i ambasador Dimitris Kourkoulas, šef Delegacije Evropske komisije u BiH.

Izveštaj o napretku je predstavljen na engleskom jeziku, a u dogledno vrijeme Direkcija za evropske integracije će pripremiti njegov prevod i odštampati ga.

Glavni zaključci Izveštaja su:

Pregovori o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) sa Bosnom i Hercegovinom su započeli 2005. godine. Tehnički dio pregovora o Sporazumu je završen u decembru 2006. godine. Zaključivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju međutim zavisi od toga da li će Bosna i Hercegovina ispuniti četiri uslova: provedba policijske reforme u skladu sa tri evropska principa Evropske unije, puna saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (ICTY), reforma javnih emitera i reforma javne uprave.

Politički kriteriji

Kada su u pitanju politički kriteriji, napredak Bosne i Hercegovine je usporen. Postignut je određeni napredak u domenu javne uprave, ali je potrebno načiniti značajne dodatne napore. Poboļšana je saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju i trenutno je na opšte zadovoljavajućem nivou. Bosna i Hercegovina aktivno učestvuje u regionalnoj saradnji i potpisala je regionalni trgovinski sporazum (CEFTA).

Međutim, politički čelnici Bosne i Hercegovine nisu postigli uspjeh u provedbi policijske reforme. Nedostatak napretka u ovom i drugim važnim pitanjima, ozbiljno usporava potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, ali i reforme uopšteno. Neophodno je nastaviti punu saradnju sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Ekonomski kriteriji

Bosna i Hercegovina je napravila mali napredak u uspostavi funkcionalne tržišne ekonomije. Zadržavanje visokog stepena nezaposlenosti i dalje je glavni uzrok zabrinutosti. Neophodno je provesti značajne reforme kako bi se Bosna i Hercegovina, na dugoročnom planu, mogla nositi sa konkurencijskim pritiskom i tržišnim silama Evropske unije.

Ekonomski rast je i dalje visok i ubrzava se. Inflacija je smanjena. Zabilježen je značajan porast stranih direktnih investicija u 2007. godini što je pomoglo finansiranju vanjskog deficita. Konkurentnost cijena je u velikoj mjeri zadržana.

Međutim, slab domaći konsenzus o osnovama ekonomske politike je doveo do usporavanja reformi i na entitetskom i na državnom nivou. Značajne strukturalne nefleksibilnosti ugrožavaju funkcionisanje tržišta rada. Još uvijek postoji veliki broj javnih preduzeća.

Evropski standardi

Bosna i Hercegovina je postigla ograničen napredak u usklađivanju svog zakonodavstva i politika sa evropskim standardima. U sektorima kao što su konkurentnost, transport, energetika, obrazovanje, vize i azil, napravljen je određen pomak.

Međutim, u drugima sektorima, kao što su kretanje osoba, socijalna politika i zaposlenost, napravljen je mali pomak.

Nakon uručjenja Izveštaja, slijedila je konferencija za štampu na kojoj je gđin. Truszczyński objasnio da je Evropska komisija usvojila Godišnju strategiju za proširenje kao i Izveštaje za sve zemlje uključene u proces proširenja, uključujući i Nacrt dokumenata o pridruživanju i Evropskom partnerstvu. Strategija proširenja uključuje obnovljeni konsenzus zemalja članica o proširenju, baziranu na "3 C":

- Commitment – Predanost
- Conditionality – Uslovljenost
- Communication – Komunikacija

Stalna provedba ove obnovljene strategije je u ovom momentu važnija nego ikada ranije.

Dokument ukazuje da se mnoga dostignuća u zemljama Zapadnog Balkana trebaju konsolidovati a glavnim izazovima se treba odlučno posvetiti. Dio zemalja Zapadnog Balkana pokazao je znake usporavanja a BiH nije izuzetak. Stoga je neophodno fokusirati se na glavna pitanja. Prioriteti reforme su:

- Izgradnja države
- Bolje upravljanje državom
- Socijalno-ekonomske reforme

Evropska komisija će i dalje podržavati reformske procese i raditi na osiguravanju javne podrške za evropsku perspektivu zemalja Zapadnog Balkana.

Provedba novog konsenzusa o proširenju

Evropska komisija je 6. novembra usvojila godišnju strategiju za politiku proširenja Evropske unije. Ona pokazuje kako se primjenjuje novi konsenzus, koji su EU lideri usaglasili na samitu održanom u decembru 2006. godine. Pažljivo upravljanje procesom proširenja se nastavilo u 2007. godini. Komisija je takođe napravila pregled napretka koji je svaka zemlja kandidat i potencijalni kandidat ostvarila. Zaključeno je da je postignut čvrst ali nejednak napredak u zemljama Zapadnog Balkana i da regiji predstoje veliki izazovi. Proces pridruženja Turske se nastavlja iako treba obnoviti proces reformi.

Politika proširenja je najmoćniji instrument Evropske unije. Ona služi za postizanje strateških interesa Evropske unije u osiguranju mira, sigurnosti, slobode, demokratije i sprečavanju sukoba. Ova politika pomaže povećanju prosperiteta i razvojnih mogućnosti kao i osiguravanju vitalnih transportnih i energetskih puteva.

Novi konsenzus o proširenju kojeg je Evropsko vijeće definisalo u

decembru 2006. godine je zasnovan na principima konsolidovanja zalaganja, poštene i stroge uslovljenosti i bolje komunikacije sa javnošću u kombinaciji sa kapacitetom Evropske unije o integrisanju novih članova. Postojeći program proširenja uključuje zemlje Zapadnog Balkana i Tursku.

Komesar za proširenje Evropske komisije Olli Rehn je prilikom predstavljanja Izveštaja o napretku rekao: "U 2007. godini smo zabilježili čvrst ali nejednak napredak postignut u zemljama Zapadnog Balkana. Pred nama su još uvijek glavni izazovi kao što su proces određivanja statusa Kosova, demokratski razvoj Srbije i izgradnja države Bosne i Hercegovine. Očekujem da će uslovi biti ispunjeni u 2008. godini i time zaključiti Sporazume o stabilizaciji i pridruživanju sa svim zemljama iz regije."

"U Turskoj je demokratija prevazišla političku krizu. Sada treba iskoristiti novi momentum kako bi se ponovo pokrenule reforme kojima će se poboljšati osnovne slobode, posebno sloboda

U Izvještaju o napretku BiH se definiše šta je do sada postignuto i daje činjenična prezentacija bazirana na podacima prikupljenim iz brojnih izvora (uključujući zemlje članice, međunarodne organizacije, nevladine organizacije itd.). Izvještaj se osvrće na ono što je postignuto, ne na planove, i daje objektivnu sliku napretka ostvarenog od posljednjeg izvještaja. Također, uočava tačke kojima se treba više posvetiti, kao i one kojima je potrebna veća politička pažnja ili volja za rješavanje problema.

BiH ima nekoliko dobrih tačaka:

- Saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu je napredovala do zadovoljavajuće razine.
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju urađen je na profesionalan način.
- Konstruktivna saradnja u regionu.
- Brzi ekonomski rast.
- Sveukupno, održana je makro-ekonomska stabilnost.
- Kod evropskih standarda (usklađivanje bh. zakona i politike sa EU zakonodavstvom) ustanovljen je napredak u politici sprečavanja stvaranja monopola, obrazovanju, transportu, politici izdavanja viza i politici za pitanja azila.

Pitanja koja zahtijevaju energičniju akciju obuhvataju:

- Ukupna neučinkovitost kod glavnih prioriteta za evropsko partnerstvo.
- Potrebno je postići značajan napredak u reformi policije.
- Dalji napredak u reformi javnog emitovanja kao i potreba za reformom javne uprave.
- Premda je saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu zadovoljavajuća, potrebno je postići potpunu saradnju.

Reformski procesi su usporeni, vjerovatno zbog intenzivirane nacionalističke retorike, napete političke klime i nedostatka

saradnje na nivou države i entiteta.

Demokratske institucije su još uvijek neefikasne a BiH još uvijek nije uspjela preuzeti potpunu odgovornost za upravljanje državom. Tokom nekoliko godina očigledno je da BiH neodložno trebaju ustavne reforme kako bi imala djelotvornu državnu upravu. Na ovom polju nije postignut nikakav napredak.

BiH trebaju izgraditi jedinstven ekonomski prostor od kojeg će svi građani imati koristi, no uprkos svemu, evidentan je uporni nedostatak saglasnosti oko glavnih ekonomskih pitanja. Područja na kojima je potrebno učiniti više na evropskim standardima uključuju:

- Slobodno kretanje roba
- Slobodno kretanje ljudi
- Slobodna ponuda usluga
- Potpora malim i srednjim preduzećima
- Tržište rada i politika zapošljavanja
- Socijalna politika
- Energija
- Zaštita okoline
- Statistika

Veća administrativna efikasnost i kapaciteti su potrebni u kontekstu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i to na području:

- Trgovinske politike
- Carina
- Intelektualnog vlasništva
- Javne nabavke

Gdin. Trusczyński je dodao kako je podijelio svoja lična iskustva sa gdiinom. Špirićem o efektu "hladnog tuša" izazvanog izvještajem '98.-'99. godine za njegovu vlastitu zemlju – Poljsku, koji se pokazao korisnim jer su navedena mišljenja Komisije ukazala na to što je potrebno učiniti kako bi se ubrzali procesi, a mnogi ljudi na odgovornim položajima su iz toga izvukli neophodne zaključke i smjernice za akciju.

izražavanja i religijska slobode, kako bi prevladale u svim dijelovima zemlje i poljima života" – dodao je komesar Rehn.

Evropska unija doprinosi stabilnosti i podstiče važne političke i ekonomske reforme. Od izuzetne je važnosti da se održi vidljivost i kredibilnost perspektive pridruživanja kao i podrška zemalja članica Evropske unije procesu proširenja.

Komuniciranje je dakle kamen temeljac politike proširenja Evropske unije. Važno je slušati građane i odgovoriti na njihove zabrinutost tako što će se obezbijediti jasna i činjenična informacija. Zemlje članice Evropske unije su u najboljoj poziciji da predvode komuniciranje proširenja. Evropska komisija će nastaviti da igra svoju ulogu zajedno sa Evropskim parlamentom, državnim, regionalnim i lokalnim vlastima kao i građanskim društvom.

Pregovori o pridruženju sa Hrvatskom dobro napreduju i ulaze u odlučujuću fazu. Time se cijeloj regiji pokazuje da je evropska perspektiva konkretna i opipljiva. Evropska komisija očekuje značajan napredak u pregovorima o priključenju sa Hrvatskom tokom sljedeće godine, s tim da ona održi neophodni pozitivni razvoj situacije kada je riječ o reformama i ispuni uslove.

Neophodno je što prije pojasniti status Kosova. Potrebno je pronaći

održivo rješenje kojim će se osigurati demokratsko i multietničko Kosovo i doprijeti regionalnoj stabilnosti.

Glavni izazovi u idućim godinama su bolja uprava u BJR Makedoniji, Albaniji i Crnoj Gori, izgradnja države u Bosni i Hercegovini, gdje će domaće vlasti preuzeti odgovornost, i evropski kurs u Srbiji. Regija u cjelini mora napraviti pomak u izgradnji modernih demokratija i daljem razvoju političke kulture dijaloga i tolerancije.

Evropska komisija će početkom 2008. godine pregledati napredak i dati smjer za dalje aktivnosti na programu Evropske unije za regiju Zapadnog Balkana. Obratiće se pažnja na unaprijeđenje ličnog kontakta. Evropska komisija će inicirati dijalog o liberalizaciji viznog režima.

Turska je u 2007. godini prevazišla političku krizu s punim poštivanjem demokratskih načela. Ona sada mora obnoviti pozitivni razvoj situacije za obavljanje političkih reformi, posebno reformi koje se tiču fundamentalnih sloboda kao i zalaganja na poštivanju svojih međunarodnih obaveza. Evropska komisija očekuje napredak u pregovorima o priključenju sa Turskom tokom sljedeće godine.

Prevedene nove publikacije

Delegacija Evropske komisije u BiH izdala je prevod nedavno ažurirane publikacije Paskala Fontena "Evropa u 12 lekcija". Autor je profesor na Institutu za političke studije u Parizu i bivši asistent Žana Monea (prvi predsjednik "Visokog autoriteta", nezavisnog, nadnacionalnog tijela koje je bilo preteča EU).

Publikacija daje odgovore na pitanja poput: Koja je svrha EU? Zašto i kako je utemeljena? Kako djeluje? Šta je već ostvarila za svoje građane i koji su to novi izazovi sa kojima se danas treba suočiti? Kako građani mogu više učestvovati u njenom radu? Da li se EU u eri globalizacije može uspješno takmičiti sa drugim velikim ekonomijama a ujedno zadržati svoje socijalne standarde? Da li će Evropa nastaviti igrati vodeću ulogu na svjetskoj sceni i pomoći u zaštiti od terorizma?

Druga nova publikacija na lokalnom jeziku je "50 koraka ka napretku - Najveći evropski uspjesi", koja je objavljena 2007. godine kako bi označila 50. godišnjicu potpisivanja Ugovora iz Rima. Ona naglašava važnost Evropske unije za njene građane, ukazujući na prednosti koje su ljudi u Evropi i šire imali od evropske saradnje i koje su to prednosti koje će imati u budućnosti. Sadržaj je predstavljen na živopisan i zabavan način uz pretpostavku da čitalac nema prethodno znanje o temama o kojima publikacija govori.

Nove publikacije na lokalnom jeziku dostupne su u Delegaciji EK-a, na njihovoj web stranici i u EuroInfo centrima.

Primopredaja dužnosti u EUFOR-u

Zapovjednik snaga EUFOR-a, kontra-admiral Hans-Jochen Witthauer, je 28. novembra 2007. godine upriličio oproštajnu posjetu ambasadoru Dimitrisu Kourkoulasu, šefu Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini. Oni su razmotrili prethodnu i buduću koordinaciju i saradnju ove dvije institucije Evropske unije prisutne u Bosni i Hercegovini.

Ambasador Kourkoulas je izrazio zahvalnost za vrijedan doprinos EUFOR-a u unaprijeđenju stabilnosti u Bosni i Hercegovini. On je takođe čestitao admiralu Witthauer-u za njegov lični doprinos u uspješnom provođenju mandata EUFOR-a kao i njegovom zalaganju za unaprijeđenje vrijednosti Evropske unije u Bosni i Hercegovini.

Kontra-admiral Hans-Jochen Witthauer je okončao svoj jednogodišnji mandat zapovjednika EUFOR-a 4. decembra 2007. godine. Ceremonija primopredaje dužnost održana je u kampu u Butmiru kada je španjolski general major Ignacio Martin Villalain službeno preuzeo dužnost.

Tokom ceremonije, kontra-admiral Hans-

Jochen Witthauer je zahvalio brojnim ambasadorima i predstavnicima trupa drugih država, koji su prisustvovali kako bi iskazali posvećenost i interes svojih vlada da uspješno nastave sa Operacijom ALTHEA. On je uputio posebne riječi visokom predstavniku i specijalnom predstavniku EU Miroslavu Lajčaku za njegovo impresivno razumijevanje vojno-političkih odnosa. Takođe je izrazio svoj poštovanje prema dr. Javieru Solani, za njegovo izvanredno donošenje strateških odluka evropske sigurnosne i odbrambene politike. Konačno, on je zahvalio brojnim prijateljima iz NATO-a, kao i iz Ministarstva odbrane i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

General major Martin Villalain je izrazio svoju snažnu želju da osigura da se rad EUFOR-a nastavi na isti način kako je to bilo nekoliko proteklih godina. Mnogo napretka je postignuto u osiguravanju i održavanju sigurnog okruženja, što je značajno doprinijelo tome da se parafira Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju kao korak prema evropskiom integracijama.

Zemlje koje raspoređuju svoje trupe u EUFOR:

24 države članica EU

Austrija
Belgija
Bugarska
Češka Republika
Estonija
Finska
Francuska
Njemačka
Grčka
Irska
Italija
Letonija
Litvanija
Luksemburg
Mađarska
Nizozemska
Poljska
Portugal
Rumunija
Slovačka
Slovenija
Španija
Švedska
Velika Britanija

UKUPNO: 2.042 trupa

7 država koje nisu članice EU

Albanija
Čile
BJR Makedonija
Maroko
Norveška
Švajcarska
Turska

UKUPNO: 413 trupa

SVEUKUPNO: 2.455 trupa

Reorganizacija sudova za prekršaje

Konačni izvještaj Projekta reorganizacije sudova za prekršaje prezentovali su, 13. novembra 2007. godine, gosp. Branko Perić, predsjednik Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, ambasador Dimitris Kourkoulas, šef Delegacije Evropske komisije u BiH i N.J.E. Alessandro Fallavollita, ambascador Italije u BiH.

Tekuća reforma pravosudnog sistema BiH jedna je od uspješnih priča i primjer za susjede u regiji. EU je osigurala većinu sredstava za ovu reformu, i mnoge druge projekte.

Trogodišnji Projekat reorganizacije uspješno je rezultirao izradom Nacrta i usvajanjem novih procesnih zakona, koji su danas na snazi u entitetima. Sistem za rješavanje prekršajnih predmeta je reorganiziran a na snagu je stupio 2006. godine. Proces imenovanja sudija je uspostavljen, a broj sudija koji će rješavati prekršajne predmete je smanjen na pola. Kreiran je elektronski Registar novčanih kazni, a baza podataka će unaprijediti izvršenje i povećati naplatu novčanih kazni. Konačno, projekat je osigurao niz programa edukacije u oblasti primjene novih zakona i korištenja registara kazni za preko 2500 službenika i krajnjih korisnika.

Gosp. Perić je izrazio svoje zadovoljstvo što su domaće institucije te koje su obavile ovu uspješnu reformu, podsjećajući na brojne izazove sa kojim se susrelo VSTV kada je uspostavljeno 2004.

godine. On je naglasio važnost podrške koju je pružilo Ministarstvo pravde BiH i entitetska ministarstva tokom ovog projekta.

Ambasador Kourkoulas je pozdravio posvećenost koju su iskazali domaći akteri, posebno VSTV, te pohvalio Izvještaj o ovom projektu, koji predstavlja svjedočanstvo naporanog rada i dobre volje pojedinaca i institucija. Ambasador je dodao da ovo dokazuje da tamo gdje ima volje, zemlja može provesti reforme čak i kada je riječ o složenim strukturama.

N.J.E. Alessandro Fallavollita je rekao da je Italija ponosna što je doprinijela ovom i drugim projektima za podršku reforme pravosuđa. Ambasador je izjavio da je jako i nezavisno pravosuđe, u koje svi građani mogu imati povjerenja, ključni element demokratije i osnova za dobar razvoj i potpunu integraciju u Evropu.

Stručnjaci koji su radili na ovom projektu osigurali su pregled dostignuća projekta i baze podataka Registra. Oko 387.000 akumuliranih predmeta danas se rješava i uskoro će na Internetu utemeljena baza podataka omogućiti direktno praćenje novčanih kazni i zaostalih naplata, uz određene administrativne procedure, kao što je izdavanje vozačke dozvole, što više neće biti moguće ako pojedinac nije platio svoj dug za prekršajne kazne.

“SDH” mreža elektronski povezuje policijske snage i sudove

Novu Mrežu sinhronizovane i digitalizovane hijerarhije (SDH) predstavili su 22. novembra 2007. godine ambasador Dimitris Kourkoulas, šef Delegacije Evropske komisije u BiH, gosp. Sredoje Nović, ministar za civilne poslove BiH i gosp. Siniša Macan, direktor CIPS-a.

SDH mreža je neophodna kako bi se omogućila djelotvorna razmjena podataka, dokumenata, informacija, te komunikacija između svih policijskih i sigurnosnih institucija u zemlji. Veliki kapacitet novouspostavljene nezavisne mreže omogućava brzu i sigurnu komunikaciju između krajnjih korisnika, koji će moći razmjenjivati podatke, informacije, slike, video materijale, dosjee i glasovne podatke.

Sistem je uspostavljen tokom dvije faze: u prvoj je uvezano Ministarstvo sigurnosti, SIPA, Granična policija BiH, kao i entitetske, kantonalne i policija Distrikta. U drugoj fazi mreža je proširena tako što su u nju uključeni sudovi i uredi tužilaca. EU je ukupno osigurala oko 3,9 miliona eura.

Ministar Nović je istakao da je ovaj sistem veoma značajan za cijelu zemlju. Već u njegovoj prvoj fazi uštedeno je 15.000 KM mjesečno, a očekuje se da će sličan iznos biti ušteden i tokom druge faze. On je dodao da je unaprijeđeni kapacitet za razmjenu informacija neophodan kako bi se mogli provesti dalji projekti u ovom sektoru.

Ambasador Kourkoulas je pojasnio da je ovo najsavremeniji sistem, te da je BiH sada među najnaprednijim evropskim zemljama, koje imaju nezavisne i moderne telekomunikacijske sisteme za jednu ili više državnih institucija. On je sa zadovoljstvom istakao da su prepreke da se ovaj sistem uspostavi prevaziđene i da su domaći organi sada nadležni za njega. Ambasador je naglasio da uspostavljanje ove mreže ukazuje na to da, ako postoji politička

volja, BiH može odgovoriti na izazove 21. stoljeća i izazove koje nosi evropska integracija.

Gosp. Macan je dodao da je odlukom Vijeća ministara Direkcija CIPS-a imenovana da preuzme odgovornost za ovaj sistem. On je prezentirao način na koji ovaj sigurnosni sistem unaprijeđuje međusobnu rad putem automatizovane razmjene informacija, automatizovanog pristupa centralnim bazama podataka policije i CIPS-a i integrisanog komuniciranja, čime se uklanjaju organizacijske i operativne prepreke za dijeljenje informacija. Sedamdeset od ukupno 87 sudova već su umreženi, a ostalih 17 će biti umreženo do kraja godine. On je takođe naglasio da dodatni zadaci i institucije u budućnosti mogu biti umrežene u ovaj sistem u skladu sa njegovom nadogradnjom.

Ceremonija dodjele ERMA diploma

U Rektoratu sarajevskog univerziteta održana je 29. oktobra 2007. godine ceremonija na kojoj su dodijeljene diplome Evropskog regionalnog programa magistarske diplome iz domena ljudskih prava i demokratije u Jugoistočnoj Evropi (ERMA) za polaznike generacije 2006.-2007. godine. Program je koordiniran između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta u Bolonji.

ERMA je finansijski pomognuta od Evropske komisije i Ministarstva vanjskih poslova Italije i svake godine školuje više od trideset mladih naučnika iz cijele regije iz domena ljudskih prava i demokratije. Ovaj projekat spada u širu kategoriju zalaganja za izgradnju kapaciteta na prostoru cijele regije.

Generacija 2006.-2007. sastavljena je od trideset i pet studenata iz dvanaest zemalja šire regije kao i iz SAD-a i Kanade. Diplomantima su se na ceremoniji pridružile i njihove porodice, uključujući i djecu, a koji su se okupili kako bi im mogli čestitati na ovom važnom događaju.

Gdin. Samir Arnautović, prorektor Univerziteta u Sarajevu, čestitao je okupljenima i naglasio kako ovaj obrazovni program ne bi bio moguć bez nesebične pomoći EU i Ministarstva vanjskih poslova Italije. Studentima koji su diplomirali poručio je da su granice koje pred njima stoje određene širinom njihovih vlastitih duša i želje da upotrijebe stečeno znanje.

Ambasador Dimitris Kourkoulas, šef Delegacije Evropske komisije u BiH, rekao je kako je Evropska inicijativa za demokraciju i ljudska prava (EIDHR) finansirala ovaj program nekoliko prethodnih godina te se smatra da je program u Sarajevu – organiziran u saradnji sa Univerzitetom u Bolonji – doživio potpuni uspjeh. Naglasio je da poznavanje i poštivanje ljudskih prava predstavljaju činjenicu od životne važnosti za unutarnji razvoj zemalja u regiji, kao i njihovu integraciju u Evropsku zajednicu. On ovo vidi kao priliku da se unaprijede ljudska prava i demokracija u zemljama Zapadnog Balkana jednako kao i obavezu svih učesnika u ovom dostignuću kako bi stremili tome cilju.

NjE Alessandro Fallavollita, ambasador Republike Italije u BiH, također je naglasio važnost ljudskih prava u zemljama regije, bilo da su one na putu da postanu ili su već ravnopravne članice EU. Izrazio je svoje zadovoljstvo rezultatima postignutim kroz saradnju univerziteta u Sarajevu i Bolonji.

Gdin. Fabrizio Nava, iz Ministarstva vanjskih poslova Italije, rekao je da je njegovo ministarstvo izuzetno zadovoljno što može pomoći ovaj projekat. On vjeruje

da je najveće bogatstvo ono sakupljeno u ljudskom znanju, posebno kad je upotrijebljeno na polju ljudskih prava.

Gdin. Stefano Bianchini, jedan od direktora ERMA u demokratiji i ljudskim pravima u Jugoistočnoj Evropi, izrazio je svoje zadovoljstvo i sreću što je u mogućnosti da isprati sedmu grupu diplomanata. Od 2000. godine, kada je program započeo, diplomiralo je više od 200 studenata. On je obavijestio skup da je osnovano udruženje ALUMNI (udruženje bivših studenata), i da su već sada rezultati evidentni kroz povezivanje bivših studenata i njihovih kolega, koji su aktivni u ovom momentu bilo na polju donošenja odluka ili kroz rad u nevladinim organizacijama u njihovim državama. Dao je presjek studija i procese koji su omogućili studentima da urade i odbrane svoje magistarske radove.

Nakon sto su podijeljene diplome, gdin. Zdravko Grebo, jedan od direktora ERMA u demokratiji i ljudskim pravima u Jugoistočnoj Evropi, objavio je šest najboljih magistarskih radova u akademskoj godini.

Evropska nagrada za mlade novinare

Generalna direkcija EK za proširenje, u saradnji sa Evropskim udruženjem mladih novinara je 15. novembra 2007. godine pokrenula panevropski konkurs za mlade novinare iz cijele Evrope. Cilj konkursa je podstaći mlade novinare da izraze svoja gledišta o politici proširenja Evropske unije.

Pozivaju se mladi novinari u dobi između 17 i 27 godina iz svih zemalja članica Evropske unije kao i zemalja kandidata i potencijalnih kandidata (zemlje Zapadnog Balkana i Turska) da učestvuju u konkursu i dostave nedavno objavljen članak koji se tiče procesa proširenja Evropske unije (članak treba biti objavljen u periodu između januara 2007. i 15. marta 2008. godine).

Povodom pokretanja konkursa, koji će trajati od 15. novembra 2007. godine do 15. marta 2008. godine, komesar EK za proširenje Olli Rehn je izjavio: "Drago mi je što je ovaj konkurs pokrenut i zainteresovan sam za mišljenja mladih novinara o politici proširenja. Mladi novinari su važni u formiranju mišljenja svoje generacije. Pozivam ih da razmijene svoja iskustva i

vizije naše zajedničke evropske budućnosti. Njihove ideje će dodatno unaprijediti razgovore koji će odrediti oblik našeg kontinenta."

Učesnici se mogu prijaviti na posebnoj web-stranici: www.ejournalist-award.eu. Tamo mogu pročitati članke o politici proširenja Evropske unije i pronaći zanimljive savjete za novinarsku karijeru. Na kraju konkursa u aprilu 2008. godine sudijske, koje će sačinjavati predstavnici sredstava informisanja iz zemalja koje su obuhvaćene ovim konkursom, odabrati će pobjednički članak za svaku zemlju i ti članci će biti objavljeni na web-stranici konkursa. Svih 35 pobjednika će ići na zajedničko putovanje kroz balkanske zemlje i imaće mogućnost učešća u završnoj konferenciji sa predstavnicima sredstava informisanja iz različitih zemalja, koja će se održati u junu 2008. godine.

Za više informacija molimo kontaktirajte: Delegacija Evropske komisije u Bosni i Hercegovini, Odjel za odnose s javnošću, (033) 254 700.